

Beata Szluz

Konsultant naukowy

Wideotrening komunikacji

Wideotrening komunikacji (*Video Interaction Training – VIT*) jest to metoda pracy z zastosowaniem kamery wideo (Wiś i wsp., 1999, s.81) Została opracowana w Holandii w latach 80-tych jako forma pomocy dla rodzin z problemami wychowawczymi i społecznymi. Twórcą tej metody jest holenderski psycholog Harrie Biemans (van der Doe, 2000, s. 1; Reczek, 2000, s. 3). Metoda ta polega na nagrywaniu przez trenera rodziców i dzieci w trakcie naturalnej sytuacji oraz analizie zasad komunikacji w oparciu o nagrany materiał filmowy. Podstawą pracy metodą VIT jest założenie, że dobry kontakt i właściwa komunikacja rodziców z dziećmi, mogą pomóc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, a także im zapobiegać.

VIT jest skuteczną metodą pracy we wszystkich rodzinach, w których z różnych powodów prawidłowa komunikacja została zaburzona, bądź nigdy nie miała możliwości się wytworzyć. Metodę stosuje się w rodzinach, w których rodzice, na skutek braku pozytywnych wzorców komunikacyjnych, nie zdołali stworzyć prawidłowych relacji ze swoimi dziećmi (Bozacka, 2017, s. 188). Metoda ta adresowana jest również do rodzin z dziećmi ze spektrum autyzmu, z syndromem ADHD (trudności w koncentracji uwagi i pobudzenie psychoruchowe), a także dla rodzin z dziećmi o zaburzonym rozwoju społecznym, a zwłaszcza zaburzonej predyspozycji do inicjowania kontaktu. VIT stosuje się również w rodzinach z dziećmi niepełnosprawnymi z zaburzoną komunikacją werbalną. Metoda pomaga rodzicom zauważać sygnały wysyłane przez dziecko i adekwatnie na nie reagować. Umożliwia również określenie realnego stopnia rozwoju dziecka i właściwej jego stymulacji (Reczek, 2000, s. 3; Miś, 2001, s. 235).

LIDER PROJEKTU

Województwo Podkarpackie - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie

ul. Hetmańska 9, 35-045 Rzeszów tel. 17 747 06 00 fax. 17 747 06 01 e-mail: sekretariat@rops.rzeszow.pl www.rops.rzeszow.pl

PARTNERZY PROJEKTU

Województwo
Podkarpackie

Województwo
Lubelskie

Województwo
Podlaskie

Województwo
Świętokrzyskie

Województwo
Mazowieckie

Metoda VIT jest bardzo pomocna w budowaniu prawidłowych więzi emocjonalnych pomiędzy rodzicami i dziećmi. Praca metodą VIT w rodzinie polega na analizowaniu wspólnie z rodzicami nagranych przez trenera filmów ilustrujących interakcje między nimi i ich dziećmi. Wideotrening odbywa się w kilku sesjach. Rodzina i trener spotykają się raz w tygodniu. Na pierwszym spotkaniu ważne jest sformułowanie problemu przez rodziców. W pierwszym tygodniu nagrany zostaje przez trenera 15-20 minutowy film diagnostyczny w sytuacji naturalnych kontaktów rodziców z dzieckiem. Następnie trener analizuje samodzielnie film pod kątem występowania elementów dobrej komunikacji i przygotowuje się do omówienia filmu z rodzicami. W drugim tygodniu następuje omówienie filmu. Rodzice otrzymują również wskazówki do pracy. W kolejnym tygodniu nagrany zostaje drugi film, a w następnym jest on omawiany z rodzicami (Reczek, 2000, s. 4).

Czas pracy metodą zależy od stopnia skomplikowania problemu z komunikacją w rodzinie. Wideotrening zwykle trwa od 3 miesięcy do pół roku. Po miesiącu od ostatniej sesji nagrywany jest film kontrolny, który obrazuje efekty wspólnej pracy rodziców i trenera. Kontakt między rodzicami i trenerem jest utrzymywany do czasu zakończenia ostatniej sesji (film kontrolny), a trener służy pomocą i udziela konsultacji przez cały ten okres.

Praca z trenerem VIT przebiega według określonej procedury:

1. Spotkanie rodzica lub wychowawcy z trenerem w celu przedyskutowania oczekiwań, celu pracy.
2. Sesja nagraniowa podczas której trener nagrywa fragment wspólnej aktywności dorosłego z podopiecznym (ok. 5-10 minut), jest to dowolny moment w którym są zaangażowani we wspólną aktywność.
3. Trener analizuje nagranie, zwracając uwagę na pozytywne momenty.
4. Dorosły i trener spotykają się, wspólnie oglądają nagrania najbardziej pozytywnych i udanych momentów tj. momenty porozumienia, dzielenia uwagi, zrozumienia siebie na wzajem, dzielenia radości; z uwzględnieniem „dzięki czemu to się udało, jak do tego doszło” i wyznaczają ćwiczenia, czyli ustalają co warto kontynuować w komunikacji z danym podopiecznym.

LIDER PROJEKTU

Województwo Podkarpackie - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie
ul. Hetmańska 9, 35-045 Rzeszów tel. 17 747 06 00 fax. 17 747 06 01 e-mail: sekretariat@rops.rzeszow.pl www.rops.rzeszow.pl

PARTNERZY PROJEKTU

Województwo
Podkarpackie

Województwo
Lubelskie

Województwo
Podlaskie

Województwo
Świętokrzyskie

Województwo
Mazowieckie

Projekt „Liderzy kooperacji”
realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020

W zależności od potrzeb i dynamiki pracy wykonuje się kilka – kilkanaście nagrań i omówień.

1. Efekty pracy metodą VIT:

- poprawa relacji w rodzinach,
- dobra atmosfera interakcji,
- możliwość ugodowego rozwiązywania konfliktów między rodzicami i ich dziećmi,
- wspieranie rodziców w ich kompetencjach wychowawczych,
- dostrzeganie mocnych stron dziecka,
- nauka zasad dobrej komunikacji przez rodziców i dzieci,
- stosowanie zasad dobrej komunikacji w relacjach poza rodziną (VIVA - Neurologopedia).

2. Efekty w odniesieniu do rodzin z dzieckiem ze spektrum autyzmu:

Poznanie dróg porozumiewania się:

- zmniejsza liczby konfliktów i konfrontacji,
- buduje dobrą atmosferę interakcji,
- pozwala doceniać sukcesy,
- sprzyja rozumieniu podopiecznych.

Nabieranie świadomości własnych mocnych stron sprzyja:

- podwyższeniu własnej motywacji,
- zwiększeniu pewności własnych kompetencji,
- samorozwojowi,
- byciu bardziej świadomym partnerem w interakcji,
- pełniejszemu wykorzystaniu własnych umiejętności.

Zwiększenie wrażliwości na potrzeby dziecka:

- pomaga w refleksji o potrzebach i samopoczuciu podopiecznych,
- zwiększa świadomość elementów interakcji oraz jak wpływają na podopiecznych,
- zwiększa ilość codziennych „małych sukcesów” w pracy i pozwala na pełniejsze ich docenianie (polskiautyzm.pl).

LIDER PROJEKTU

Województwo Podkarpackie - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie
ul. Hetmańska 9, 35-045 Rzeszów tel. 17 747 06 00 fax. 17 747 06 01 e-mail: sekretariat@rops.rzeszow.pl www.rops.rzeszow.pl

PARTNERZY PROJEKTU

Województwo
Podkarpackie

Województwo
Lubelskie

Województwo
Podlaskie

Województwo
Świętokrzyskie

Województwo
Mazowieckie

Bibliografia:

1. **Bozacka M.** (2017), *Videotrening komunikacji* [w:] *Wybrane kategorie problemów społecznych. Wprowadzenie*, red. B. Szluz, M. Bozacka, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów.
2. **Miś L.** (2001), *Wideo-trening Komunikacji na mapie współczesnych teorii pracy socjalnej* [w:] *Z teoretycznych i metodologicznych zagadnień wideotreningu komunikacji*, red. L. Miś, E. Reczek, Wydawnictwo IS UJ – Fundacja na Rzecz Dzieci ze Środowisk Zagrożonych PLUS, Kraków.
3. **Miś L., Kujawa M., Frysztacki K.** (1999), *Video Home Training jako metoda pracy z rodzinami* [w:] *Praca socjalna i pomoc społeczna. Aspekty teoretyczne – kształcenie – aplikacja*, red. M. Malikowski, Wydawnictwo Sulima-Mana, Rzeszów.
4. **polskiautyzm.pl**, *Metoda Wideotreningu Komunikacji – VIT*, <https://polskiautyzm.pl/metoda-wideotreningu-komunikacji-vit/>, data dostępu: 8.02.2019.
5. **Reczek E.** (2000), *Dlaczego Video Interaction Training?*, „Okiem Kamery” 1.
6. **van der Does J.M.C.** (2000), *Drodzy Czytelnicy...*, „Okiem Kamery” 1.
7. **VIVA - Neurologopedia**, *Na czym polega metoda Videotreningu komunikacji?*, <http://www.viva-neurologopedia.pl/na-czym-polega-metoda-wideotreningu-komunikacji/>, data dostępu: 8.02.2019.

LIDER PROJEKTU

Województwo Podkarpackie - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie
ul. Hetmańska 9, 35-045 Rzeszów tel. 17 747 06 00 fax. 17 747 06 01 e-mail: sekretariat@rops.rzeszow.pl www.rops.rzeszow.pl

PARTNERZY PROJEKTU

Województwo
Podkarpackie

Województwo
Lubelskie

Województwo
Podlaskie

Województwo
Świętokrzyskie

Województwo
Mazowieckie